

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 29. ANUL IX.

Sibiiș. 20. Iulie 1861.

Телеграфъ есе одатъ пе септемвля: Жюа. — Прензмерациunea се фаче дн Сивіиș ла еспедитра фотей; пе афаръ ла Ч. Р. поще, къ вані гата, прип скрисорі фравкате, адресате кьтре еспедитръ. Пренциал прензмерацией пентръ Сивіиș есте пе ан 4. фл. 20 кр. в. а. еар пе о жметате де ан 2. фл. 10 кр. Пентръ челемате пьрді але Трансилваніей

ми пентръ провинциеле дн Монархія пе знан 5. фл. 25 кр. еар о жметате де ан 2. фл. 62 1/2 кр. Пентръ прип. ми депі стръне пе ан 9 ф. 45 кр. пе 1/2 ан 4 фл. 72 кр. в. а. In серагле се пьтескя пентръ дитяка бръ къ 7. кр. шьрл къ літере мичі, пентръ а доза бръ къ 5 1/2 кр. ми пентръ а трея пеперіпе къ 3 1/2 кр. в. а.

TRANSLIVANIA.

Университатеа Съсеаскъ дн Сивіиș

D. Комес съсеаскъ акіематъ адънареа съсеаскъ пе 12 1/2 Іуліе дн Сивіиș прип вн черкларіш, каре се деосебеште де всял чел векиș прип ачеса, къ дь дренъвлъ ла лъквиторі съ ші алеагъ депстаді ші афаръ де статълъ офіціалоръ маістратвалі. Фолосіндъсе Сешешені де ачестъ дренъв аъ алес де депстаді пе D. Адвокат Оніу, ші пе D. ч. р. адішкт Грігоріш Папъ. Оръштіані пе D. Жъде рецеск Домша, еар Нохріхені D. Конс. де апел. Болога, каре фіндъ дн алта мисіоне аъ ретас чеі треі дн твй съ апере интереселе ромънілоръ дн контра 20 Самі:

Фолосіндъсе де възпътатеа D. депстат Гріг. Папъ каре а пьртат протокол деспре пертрактъріме цінъте дн шедінделе ачестей адъпърі къ прівіре ла интереселе націонале ромънешті ші ла інстръятъ къ документеле печесаріи скоатем дн ел зрпътоареле:

Шедінца I. са цінътъ дн лок де 24 1/2 дн 27 1/5 Іуліе фінд къ DD. депстаді ромъні аъ фькътъ атент пе D. Комес ла сърътоареа рьсаллоръ поастре. Ла 1X бре а дескіс D. Комес адънареа ші фіндъ къ къ окасіонеа ачеста са амежатъ ші портретълъ чел тьреу алъ Маіестатеі Сале дн сала шедінделоръ, а цінътъ D. Комес о къвънтаре екьртъ преа вине нмерітъ. Дъпъ ачеса четі о къвънтаре волътіноасъ де дескідере, ла каре рьспъсъ депьтатълъ Сивіишлѣ Бр. Конрадхеім виневетъндъ пе D. Прешедіате ал Универсітъді дн възтеле тьтъроръ метъврлоръ ші асігърндълъ деспре черьта спрїжоанъ спре дн деплііреа мисіонеі інпортанте. Пomenінд D. Пресіде ал зпверсітъді дн ворвіреа са ші деспре дн пьртъшїреа сорорей націоні ромъне ла автономіа реллвїатъ прип преа възвлъ постръ Монарх ші прінчїпе ал Трансилваніей, аъ виневетат D. Бр. Конрадхеім дн възтеле націоней съсешті пе кондепътаді ромъні дн Сешеш ші Оръштїа ші десконепріндъші възкря, къчї vede пре ачестїа дн тьїасаръ дн тіжлокълъ лор, аъ дн топат тоді депьтаді самі де треі орї съ тьїаскъ (хох) колеці ромъні.

Дъпъ ачеса са вотат о адресъ де тьлцъшїтъ кьтръ Маіестатеа Са пентръ граціоаса ренвїаре а автономіей мнїчїнале ші са алес зпъ комітетъ стьтъроріш дн 5 метъврї пентръ компънереа еі.

Фіндъ къ ла дн чепътъ аъ фостъ маі тьлцї пентръ депьтіреа ачесторъ метъврї аъ зрматъ ла пропънереа депьтатълѣ Лъв вотїзареа, акьреї ресьлатъ фъ, къ пьмаї ромънії ретасеръ пе лжпгъ депьтіре, еаръ чеїалалді тоді фьръ пентръ алецере. — А фостъ ворва ші деспре інформареа депьтаділоръ пресепці къ анте актете зпверсітъді, апої деспре чепсъра сокотелелор котъпале де пьлз аїчі, каре дн съ вор вені пе рьндъ ла ordinea зїаей.

Ла 12 1/2 са пресептатъ корпълъ зпверсітъді дъпъ зп обїчеїш векиș ла Екс. Са D. генерал Команданте ал цьрїї, апої ла Екс. Са D. Пресіде ал дирекціоней фїнанціаре.

Депьтаді дн Брашов, Бістріца, Сешеш ші Шігішоаръ аъ черьт пьвлїчатате ла пертрактърі — Сешешені ші Оръштїані пъ аъ нїчі о інстръкціоней рела комітенці, еаръ челемалді аъ тоді.

Метъврї зпверсітъді сътъ зрпъторї: Сивіиș: Бр. Конрадхеім ч. р. Конс. де локъціонъ дн дн понівїлітате ми Др. Гісет адвокат. Шігішоаръ: Шварц ч. р. Кон. де трївналъ ші Сенаторълъ Гьл. Брашов: Ласел Сенатор, ші Трашменфеле Адвокат. Медіаш: Бідерфелд жъде рецеск ші Сенаторълъ Брехт. Бістріца: Штеврїгер жъде рецеск, ші Сенаторълъ Клеїн. Шешеш: Оніу Адвокат. Пап ч. р. аді. Чїнкъ маре: Еїтел жъде рецеск ші Сенаторълъ Казьман. Кохалм: Графїше жъде рецеск, ші адвокатълъ Конрад. Меркьрїа: Лъв жъде рецеск ші инспекторълъ Вендел. Нохріх: Болога Конс. де апелационе, Варнер конс. де трївнал. Оръштїе: Домша жъде рецеск ші Шьлер Сенатор. — Шедінца са днкіс ла 1 бръ (Ва зрпъ).

Restaurarea Albei Superiore. ca Indreptare a descrieri subscrise de Toma Danasie. (Incheere.)

Spre onore Inteligenti magyiară, fie ertatu a marturisi ca ea nu are vorba de contradicere nici in casu cand sar' fi facut toti deregatori romani apti. — si concedu ca cu ocaziune ovacinilor de care se dice, ca ar fi avut D. Romanu parte, ise va fi spus, ca ei nu sunt in contra de sar face si jude primariu, — eu insumi, de miar fi stat in putere cedam bucuros Praesidiu in favore unora care se vede ca voiescu a se redica piste situaciune, — retionabilu totusi nu sa putut pofli ca rezultatulu pertratalitor publice se reiasse dupa intielesulu discurselor private, sau dupa cugetele lui Danasie, care precum Insusi marturisesse despre sine — „numai se mira de toate ce se facu, si nu scie ce se dica.“ — — Masurile ce leam facut in privintia dislocaciuni officialiloru au fostu postulatulu administraciuni, — si de odata o exigentie a inpregiurariloru personale care eu in favore bunei intielegeri, — care e mai presus decat interesul personal, mam simtitu datoriu a o respecta. Cetioduse formula Juramentului, compusa la Conferintiele praeliminare au observat D. Georgie Romanu „ca membru Comitului si nu ca v. Comite, in jurament sau primit legile din 48, pe care eu nu pot jura, si acum numi pare reu ca amu resignat postulu de v. Comite,“ — cu scopu ca se pociu formula propunerea, am provocat pe D. Romanu, se motivedie asertul seu, au respuns: „acele legi sunt in contra convictiuni mele, si sunt unione cu ungaria,“ — trebuie se amintescu, ca in formula juramentului, nu sta jur pe Legile din 1848, — ci jur pe Constitutie basata pe principele Libertati, egalitati, si fratietati pronunciate in 48, — uni dintre romani au strigat: „nu ne trebuie Legile din 48,“ — alti dintre unguri au pledat in favore spiritului acelor legi adaogandu ca acele se vor lua in Diete la revisiune & ect. ect. fara se fi regnit si tipat, vre un ungar, inse nici Romanii nu sau turburat, si spre onore lor fie disu, ca sub decursul adunariloru puna in fine, au padit ordinē exemplara si au urmatu debaterile cu atenciune serioasa, — eu, care enca

nam adoptat Legile din 48, si nici ca leam pomenit in juramentul depus, cum recunosc si Danasie, si dovedeste si protocalu, la care sau luat protestu in privintia aciasta, fara ca se fi avut bunatate vre un romanu se ma apere, si se fi datu un Contraprotestu, luandu cuventul am dechiarat: „se nu cugete cineva ca aici se vinde Patria sau Imparatu,“ — principiul Libertati cu celelalte surori, sunt drepturile omeniri, — inse durere cu aceste drepturi leau folosit numai uni subtragandule dela frati, pe care iau osindit la selavie ne meritata, — timpul au vindecat si aciasta durere, si in 48 poporu si au redobindit drepturile, — daca s'a facut pomenire in decursul acestor adunari de anu 1848, eu il intielegu ca timpu epochal, — noi nu suntem corpu Legislativ, nu avem chiemare a ne slobodi in discursiune legilor, de sunt bune sau rele, — nu avem a vorbi despre unie cu ungaria, — ca constituirea pe temelul principelor acestor, promite dupa parerea mea un rezultatulu mai mareti, decat e acela de exemplu care sau dat Banatienilor in urma Diplomi, ca adeca in teritoriu pe care lacuescu Romani mai indesuiti, se aive deregatori din sinul seu, — propuiu dara: „voiti se ne administram dupa principiile enunciate, si se remana formula jurementului au ba“? respuns unanim; voim se remane — acei ce sopteau de ce nau pasit la midloc, se exoperedie alta enunciare? dupa alte principii mai salutare? — eu tintindum atenciune la debateri, nu am grigit de soptiri in urechi, nici mamu aflat chiebat a enuncia dupa soptiri — pote cineva crede, se fi fostu eu in contra formulii juramentului in care se nu fie pomana de Legile din 48, dupa ce eu nu am jurat pe iele? o incosecintie ea aciasta nu o va mai pute supune nimene dupa ce vede ca Toma Danasie sau batut insusi cu palma sua, — asa resignandu Georgie Romanu pentru ca nu i sau dat o mie fiorini plata, si Lista compuse de romani in care se fi figurat 6. Iuristi practici, remane enca numai in figura, — de ora ce accie nu au fostu alaturata langa Lista Candidatilor, ba la repecita mea provocare nu misau admanuat nici de catra preotime, nigi de catra Georgie Romanu, da nici de catra Toma Danasie, — sau alesu de v. Notariu fostul Dascal Ioanovits, si alti 3 de rectificatori din partea romaniloru cari insusi scie ca au numai no roman Inteligent. —

Fiindu tardiu dupa mediu dilj, am propus pe dioa urmatore alegerea scaunului judecatorescu, inse la pofta romaniloru, cu cuvent ca li sar' fi gatat merindea, am purcesu la Candidare — cum dicu alegerea pentru scaunu judecatorescu sau facut in 26 Aprilie la apriata pofta a romaniloru, cari dupa relaciunea lui Danasie se dice ca ar fi fost parasit sesiunea? de au stat duo buti de vin se le dee la popor, nu sciu ci se fi chiar statu, mai putese dice ca au putut fi midiloco de corupciune dupa ce acum trecusem peste tote, — prandiul de adi au fost tot asa de fidel ca cea de eri, — peste tot nu sa afla unu separatu ca nu sau facut deregatoriu, — nu punea nime ponderesitate pe accie ca alti nau primt deregatorie ori ca nau jurat? Suparare au casunat singur un toast

nerumegat in contra celor ce pórta cruci? pe care inse lau indreptatu, alti dicee bravi. —

Trebue se mai amintescu:

Ca dupa regula ospitalitati sub decursul Congregaciuni, au fost enca Congregaciune, si apoi membri Comitetului stapini localitatilor, era Grofu Haller numai óspe, asa noi nu am facut trebile in Casa straina — ca flamurile ungesti nau serbit de simbolu uniuni cu uugaria, ei acele au fostu numai coloarele nationale de care sau folosit unguri enca si in anu 1852 candu venise Majestatea sua in Tiara, si de au lipsit coloarele romane, acesta e un semnu mai multu de molasitatea romanilor din Alba superióre si a Conducatorilor, — ca din Comitátul acesta nu sa trimesu adresa la Dieta ungarii in favorea uniuni, pe cand alte Comitete, pe unde enca au fostu bravi ca Romanu si Danasie au redicatu si trimis' adrese de acelle si peste voia romanilor. Ca in privinta stilistica si a materialului, mam tinut de referada lui Danasie. —

In fine, de unde seie Danasie cele ce sau vorbit la visita de plecare, intra D. Georgie Romanu si Grof Haller Ferencz? — cei ce au ochi de veduit, se vade pe celu ce sta dupa spatele lui Danasie. —

Datum in Dumineca pogorri Duchului Sanctu. Ladaí.

Bis repetita valent

Navigatorulu candu sa afla procedendu pe mare, e mereu atentu la tempu, si de cunoáste cea mai mica schimbare se ingrigesce de a ajunge la unu portu, ca nu cumva, intempinandulu o tempestate, se fia joca rea valurilor. Natiunea romana vede, ca tempestatea se ardica, dar pan acum asia dicandu sia trasu numai pandiele, iar portulu, in care se-si alle-scutinti'a inca lipsesce. Minutele suntu scumpe, pentruca valurile politice au inceputu a se misca si de au resistatu pan acum natiunea acelora, e intrebarea, ca óre candu va vijeii fiorosulu viscolu, avéva putere destula, ca sei resiste, si nu va fi aruncata de vre o stanca, in care si de nu sar nimici de totu, celu pucinu se se vateme, incatu sei trebue iaresi tempu pentru noua reparaturi? Deci la portu! si care ar fi portulu? Congresul congresul nationalu!

Deaca noue ne fu pacatu a cugeta la o intregitate nationala, ca se nu vatemamu drepturile acelea din care noue neau esvorátu nedreptate seculi intregi; deaca noue si acum candu spiritulu tempului ne iarta cugetarea la intregitate nationala, ni se opunu interesele unora, care interese nu se vedu a se uni cu nimica, decatu cu amelintierea nóstra: Oare se ni aseptomu vr'o minune din ceriu, care se ne asigure ce avem mai santu pe lume? Altora nu leam fostu pecatu a ne tracta atata de ne umanu atatea su e de ani, nu le e pecatu a ne denega astadi dreptulu ce nilu recunoáste natura, spiritulu tempului si însusi Deu. Oare unde asiu privi in intregu teritoriulu Austriei unde se potu dice aici sau facutu dreptate si bietului Romanu? Desértu va fi aceata privire ca-ei de pe tóte partile totu asia ingraba vo u debui ami in óree facia, ca se nu mai aspectezu infernalitatea scupindu bat'oaura si desprecíu asupra natiunei mele. Si Guvernulu? Guvernulu, carele aru fi se ne fie scuti-toriu deaca neam informatu bine admoncaza pe romani, cace vor a se tienea de legi si in frunta, pentruca nu dau ascultare acelu cari se abatu de la lege si cari nu au altu codu decatu celu alu volniciei. Am dissu deaca suntemu bine informati si óre mai trebue aceasta, candu vede ori si cine ca numeroásele noastre proteste suntu cu totulu nebagate in seama poncandu dia partea altoru numai unulu in contra dreptatice, au fostu ascultatu si spriginitu de si multamita tarii de caracteru a romanilor respectivi fora de succesu?

Acum inventiuni noue! Acestea sunt rescularele romanilor cele atatu de desu promulgate de unii si altii din inimicii nostri; resculari cu scope de ucideri etc. pon candu romanii nici grige nu le au, asteptandu, cu o naiva pasivitate, deslegarea lucrurilor dupa dreptate, cuprinsi de unu presimtiu: ca Deu o data trebue se caute si asuprale. In adeveru maiestrite inventiuni pentru ca fininduse celalalte apucaturi invescute in legalitatile roue ilegale va fi cugetandu cineva, ca acesta e modulu celu mai bunu de a ne infera inaintea lumii si apoi dechiarandune de minoreni pentru libertate, se ne mai tutorea-sea pon'ne voru desbraca de totu tesaurulu ce avem.

Celu ce suspina si cerseste fi da cineva din prisosint'a sa catu vrea, sau nimica; si earasi copilulu i se astupa gura cu ceva, candu plange, ca sa faca; maiorenulu inse si carele are dreptu de pretinsu. pretinde si dupa dreptate trebue se i se dea si se i se faca destulu pretensiunei sale. Natiunea romana are dreptu de pretensiuni. Deci neci ca se mai ascepte a se recapata ea din gratia cuiva for dupa dreptate se le pretinda ca se documenteze totuodata, ca este maiorena. Imi va respunde cineva ca ea pretinde si nu aseapta nimica din gratia si ca protestele cele numeroáse ale natiunei romane suntu totu atatea argumente la aceasta. Reflectezu ca protestele suntu mai multu nisce vaete la loviturile ce ni se dau, dar nu pretindere. Dar chiaru se le afirmu incatva de pretensiuni nu potu se numi esprima temerea, ca despretiurea aceluor proteste esvoresce dela acea impregiurare, ca-ce noi inca namu datu unu esemplu manifestu despre compatitiatea noastra nationala individuala, carea se ne arate espresu forma individualitatii noastre. Va se dica contrarii nostriu potu inea nutri acea sperantia ca de si fiindu multi la numeru, si de si pon acumu in parerile noastre am fost ea inspirati de o putere supra naturale, totusi putemu veni la acelu punctu, de unde se pornimu pe cai diferite, si asia sene departamu de tienta care'a toti o dorimu, ba potu se creada ea tóte aceste au fostu órbe intamplari sau influentia unoru persóne, si asi potu cadea in inspita a atrage unora atentiuenea la unele si altora la alte interese botesandule si pe unele si pe altele de interese comune nationale. Ca se scapamu de astfelu de temeri: ca se nu ducemu in inspita pre contrarii, ca se le crut aru osteneala de a ne ispiti chiaru si ei, de a apuca pe cai diverse si in fine ca se stergem lacrimile copilariei si se incepemu in tonulu celu barbatescu: vedemu o lipsa neincungurata de unu centru generalu, carele se fia anima noastra, din care se curga prin tóte vinele asemenea unu fluidu spiritualu datatoriu de viatia intregului corpu nationalu, stringandu si adunandu laolalta toti membrii spre puteroasa conlucrare. Acestu centru se póte castiga numai prin canalulu de atatea ori doritulu congresu nationalu! Acesta neara duce la individualitatea espresa nationala, acesta near da unu simvolu de credintia politica nationala razimulu nostru fatia cu evenimentele de acum si mai turburoáse de catu cele de pana acum si inaintea acestui aru cadea toate eresurile seornite asupra romanilor de reactionari rebeli si mai seie Deu ce. C.

Фьгьраш $\frac{3}{2}$, Iulie 1861.

Adnandsee Comitetai centrali, astzi dn $\frac{6}{18}$ Iulie la 10 óre Iulst. ca D. Kipitanai svpremai deshrice adnandca printro kvantare romani, a komodat dmprekarior; dn care arty linea, ni trevinda de a se skimva provizoriad — ka alederea definitiv a Amloiaior Oficialatiai Ditraktai. — Svrandeo achafta ni dn limva matiar, frakciunea cea mik a vngriior, dn cine o desvatero dnny. — dnndnd, ka: de oary che la ca D. Kipitanai svpremai ka ad kvntat ni o rpdzial mai dnalal — perchederea achafta la ale-

perea Amloiaior definitiv, ei o priveska de ilegal — ni alete — la care motvand D. svpremai Kipitanai, kvntka: Komitetai centrali find dntriti, — este ni dnndnd a se ptea organiza, ni am kontinva kvkrime sale. — Ama frakciunea matiar, dnny ovichei, artyand pro-teste ce departy dn adnand ni Komitetai svpremai la alederea Amloiaior, dnny che mai dntriti, Iulst. ca D. Kipitanai svpremai ad deklarati ka: dnndmirile fofaste provisorie — sknti rpdikate. — Ni ama alederile dekvrsary dn cel mai svrmosy ordin — kvnti svmeazy.

Prin mldumea votriior saí ales D. D. Kipinistai, Ioane Pshkari, de vide Kipitanai. — Maery, de Notari primari, Kodry dno sekndari, G. Fygrshani, de perchptor. Ioan Roman, fshkaly, de Acécori. — Nik. Shyhai, Gyog Janosi Karoly, Nik. Blykianai, N. Meryshani, Nanasi Samuel, Dnyly Gabory, Borosnyai Gyogy, Ioan Psey, Emerig Naigebaur sasu, Ioan Popovitch, Nik. Vary ni Barabás Iozsefu — Toai achafta vnanimad alesi. — De jazyi kvrkaly D. N. Grymoi (dn svrt) Svchi, Psvrari, George Moxanai, N. Gegó. — Iosiv Pshkari, N. Botezani, — de svv jazyi. — N. Ceni, George Poparay, Ioan Dечиi, N. Pademai, Nirrea, Gavryl. La Skavnyai pncilarai. D. Navin Psvchani, Samoily Popai, Rakasi Iozsef, de Arxivari, Nik. Dny, de protokolistai, Karoli Shinkovitch: de Advokatai svrachior, Enyedi Istvan. — fizikaly Ditraktai D. Ludovik Brustu, Xirvry Ditraktai Francisk Hayth, Inpener Ditr, N. Peku. Pldrari Vutskitsu. — Saí mai ales ni doi Komitari de Dvmsvrie vchinash, kvnt ni 12. pandry ka svv kondvktori; — ni kv achafta shedinga saí finit la 4. óre dnny amiazai.

Apoi ad svrtat o mas svrvachit la Iulstiatatea sa, D. Kipitanai svpremai la care ad kvnt parte toai Domni ni shvryi Komitetai centrali ka la 150 persóne — che dnny pny sara, la 9. óre, vnd saí rpdikat. Toaste kv rostiri importante de la ca D. Kipit. svpremai 1-ai pentry Impvratoriad, anoi pentry Kapchelarai, ni pentry Gvbervrtoriad de Mikro, iar prin alai pentry Iulstiatatea sa D. Kipitanai — pentry Eseleniile Sale amvi Arxivator — kvnt ni pentry toai svrvachii peritadi, ai Nacionii ni pentry toai Shvryi povlyi Oficialatiai.

Eram sv viti; — ka: tot dn shedinga de svvtyi, saí dechis ka sv se aledy, ni sv se trimead o Dvstvachne la Viena; carea sv dnny omaciad de mldvmye; — ni totodaty sv svrviaska la kvkrime mai dnalate, pentry dntrirea celory che saí kvkrat ai che; ni kv deosevire, ka limva svvivoasv, sv svvkie cea romvneask. — ni alete. Chea che saí ni kvnt — Dvstvachia saí ni aledy, ni saí trimicv Vineri, — dn persóne Domniior, Ioane Kodry, Adivaktai I. Strvmy, ni Ioan Roman; kari astzi se aaly dn Viena. — Dvsnzev svv alyte. — (Va svra.)

On akt de dreptate

Alai organelory svsehti alese de noi dnny svrvachit de noi.

Kv privire la cele kvntikate dn Nrvai trekvty, dnsvrtym dnkv svvtoarele:

Komvna romvneask Tylmachai avty kv Komvna svvask Tylmachai prochest pentry svv mnyte, kvnti svrvach de svv ni kvntiand che dn tyi dn trei instande prochest, che de ne svrt a kvnt kvre la Kapchelarai avlyk Transilvani, carea a dechis, kv dnny che dnshai shvndvmita komvny Tylmachai a kvvnoskvty kv okaciunea kvrtvryi, ni svrv de achafta sa dovedit ni dn fasicvnele kvrtvryior, kvntka komvna Tylmachai dnsvrvindat dreptad de pnyne pe mnytele „Svrvay de svv“

de numai înainte de 1848 și mi mai târziu până a
 1851 numai înainte de 1851 și mi mai târziu până a
 1851 numai înainte de 1851 și mi mai târziu până a
 1851 numai înainte de 1851 și mi mai târziu până a
 1851 numai înainte de 1851 și mi mai târziu până a
 1851 numai înainte de 1851 și mi mai târziu până a

(mint hogy e tárgyan jelenleg csak a birtok ideig-
 lenes fentartási kérdése forog fenn — a folyamódó Tal-
 mátsi Község pedig a tárgyalásnál nem csak elis-
 merte, ha nem a é folett kihalgatott tanuk vallomásából
 is kiderül az, miszerint a Talmatselli község nem
 csak 1848 előtt, hanem azután is mindaddig, még
 1851 ben azon havas a Talmatsi haszonbérlo ál-
 térbe adatott, a Stirpul din szusz féle havason legel-
 tetési — joggal birt. ennél fogva ideiglenesen ezen
 jogában fenis tartandó. —

A folyamódó Talmatsi község tehát szóban
 forgó igénnyeivel igen heljesen útasítottván törvény-
 útjára, folyamodványának hely nem adatik).

Din хотържеа аеааста пісар прѣра, къ пѣмаі
 поате фі пічі о лндойаль, кѣм къ Тѣлмѣчельѣ се
 апѣрь лн дрептьлѣ съѣ ші а кѣштігат прочесл ші ла
 канцеларіа авлікѣ. Кѣм а есплікатѣ аеааста децї-
 сісне оргамеле съсешті вор бїневої четїторїї а ведеа
 дїн альтѣрата скрісоаре а D. Сенатор шї инспектор
 Валер, каре о репродъчет лн текетл орїдїнал, ка
 съ нѣ рѣтѣнѣ пічі о дѣветате деспре фактѣ.

Am Das Ehrfame Orts-Amt in Talmatsell!

Das Hohe Königliche Gubernium für Siebenbürgen
 hat mit h. Decrete vom 28-ten May d. J. 3. 1218 die
 Entscheidung der hohen Siebenb. Hof-Canzlei dto 10 May
 3. 1263 auf den Recurs der Talmatscher Gemeinde gegen
 die H. K. Statthaltereı Entscheidung von 27 Jänner
 1831 3. 16385 mit dem Auftrage herabgeschendet, die
 selben den betreffenden Partheien zu verlaublichen. —

In dieser hohen Entscheidung wird die Gemeinde
 Talmatsch im Besitze der Weide auf „Sterpul din szusz“
 provisorisch geschützt. — so wie dieser Besitz auch in
 der Entscheidung der Besitzförungsclage, von Seite des
 K. K. stät. delegirten Bezirks-gerichtes dto 15 März 3.
 9654 zu Gunsten der Talmatscher Gemeinde anerkannt
 wurde. —

Auf Grund dieser Entscheidungen, und damit die da-
 sige Gemeinde nicht etwa durch abermalige Störung des
 fräglichem Besitzes zur angebotenen Strafe von 300 fl.
 verurtheilt werden müßte beauftrage ich das Ehrfame
 Orts-Amt, Namens des löblichen Hermanstädter Magis-
 trats, — sich zu, der wie immer gearteten Gewaltmaßregeln
 zu enthalten, wo für das Orts-Amt hımit verant-
 wortlich ist. —

Talmatsch am 22 Juni 1861.

Wasser
 Senator!

Деакъ комъна прїмеа хотържеа аеааста атл
 де недрепть, епвчїатъ лн конпръ декретелор лн
 алте пѣмаі лн лъпа лѣ Маїѣ ешїте, кѣтъ парѣлѣ
 се фѣчеа сатлѣлї. Оре де ар фї фѣлѣт ачеста недреп-
 тате стрїгътоаре ла черїѣ врепн ромън знеї комъне
 съсешті, че ламентації ам фї азїт дїн зп зпгїѣ алѣ
 дерїї пѣлѣ лн алтл, че пѣме де ллшелъторї, де
 комъншті шї чїне маї шті че ар фї кѣлѣтат ромъ-
 нїї! Дар че фак самїї,? еї трїміт жандармї асѣпра
 ромънїлорѣ, каре апѣрьндшї дрептьлѣ рекъноскътѣ
 де ллвалтеле локѣрї, пѣ се съсперсѣр мандатлѣ маї
 сѣс арѣтат, шї лї пѣшеште пѣсѣрѣтїторї шї тѣлѣрѣ-
 торї де лїпїштеа пѣлїкѣ, апархїшті ш. а. ш. а. Кѣте
 асѣлїѣ де недрептьдїрї вор фї маї фост пе бїедїї
 ромънї шї тот еї сѣлѣтѣ чеї рѣї деакъ кавтѣ амї а-
 сїгѣра шї еї вѣлѣ лор шї прїпrietatea лор, ка съ пѣ
 се маї жоаче стрїпїї кѣ еле кѣм ле плаче.

Pest'a in 23/1. Jul. 1861.

(Cs) Eri la 12 óre se eeti Rescriptulu regescu
 in Cas'a reprezentatlor sila 1. óra in casa Magnatiloru,
 e contrasemnatu de Cancelariulu nou Gr. Forgach si
 de Consilierulu Aulicu Beke. Acela e asia, preum

dupa rescriptulu d'in 9. I. e. totu omulu cu judecata
 lu acceptá, e intr'a deveru unu receptu greu de mis-
 tuitu pentru magiari, Adres'a lorı e de totulu nemi-
 cita pr'in trensulu. Magiarii pretindu in adres'a lorı,
 ca Ungari'a e numai in Uniune personala cu celelalte
 provincii Austriace; rescriptulu dice ca nu-i
 vorba de uniune personala, o dominare comuna si
 evenimentele comune de 3. seculi a legatu pe Un-
 garı'a cu multu mai strensu de cele lalte tieri a monar-
 chiei decatu pr'in o uniune personala, acęsta e Uni-
 une reala. Magiarii pretindu: neconditionat'a re-
 alisare a legiloru d'in 48; — Regele dice: ca acele
 principie a legiloru d'in 48. care a facutu se incete
 starea privilegiata a nobililoru, pr'in care s'au intro-
 dusu capacitatea generala de posesiune si de direga-
 torii, pr'in care s'au scersu detorintiele urbariale,
 decimile si robotele, pr'in care s'au enuciatu deto-
 rintı'a tuturoru de a contribui la greatele comune si
 la militare, si in urma pr'in cari dreptulu alegerii s'a
 estinsu si peste aceia cari mai înainte erau neindrep-
 tatiti — le-a recunoscutu pr'in diplom'a d'in 20.
 Octobre d'in 1860. Inse fiindea o parte a legiloru
 d'in 48. se abate dela sanctiunea pragmatica, afara
 de aceea pentru nationalitatile nemagiare
 d'in Ungari'a suntu periculose, taia adancu in intere-
 sele si drepturile nationali ale acestoru na-
 tionalitati. si cumca pr'in urmare referintiele
 diferiteloru e' eminte politice si nationale ce
 esistu in Ungari'a pretindu o alta basa spre o impa-
 ciuire totala; se cere revisiunea legilor din 48. Scer-
 gerea tuturoru acelorı articuli cari nu convinu cu
 Diplom'a d'in Octobre 1860. si cu patent'a din 26.
 Februariu 1861. Drept aceea provoca pe Dieta
 Ungariei ca se faca unu proiectu de lege, care se
 cuprinda in sine drepturile nationale ale lo-
 cuitoriloru nemagiari d'in Ungari'a, est-
 tinderea acelorı a alatu asupra desvoltării limbei si
 nationalitati lorı, cötu si asupra referintieloru lorı
 administrative, inse precisu si formulatu. — La con-
 silulu imperialu ii provoca se męrga fara intardiere,
 cu alatu mai vertosu ca in Augustu se voru pertraea
 aceste lucruri de mare insemnetate pentru intr'gulu
 imperiu, la care si Ungari'a negresitu trebue se icę
 parte.

De intregirea dietei nu-i vorba, aceea va urmá
 de sine dice rescriptulu deca se voru portá Unguriı
 cumu se cuvıne. Naıte de toate ce se atinge de U-
 niunea Marelui Principatu alu Ardealului cu Ungari'a,
 ce s'a otaritu peste voi'a Natiunei romanesce si
 sasescı, e de observatu ca acęsta Uniune neci o data
 n'a fostu redicata la putere de lege, a-
 ceea otarire unilateralu adusa dupa publicare de locu
 s'a desfiintiatu in facta, si nu se vá potę rea-
 lisá pana atunci, panacandu locuitorii
 nemagiari ai Ardealului si voru vedę
 periclitate interesele nationale prin U-
 niune, si panacandu pretensiunile si interesele Im-
 perului in asta privıntia nu voru fi din destulu ga-
 rantate.

Corelatiunile cu Croati'a si Slavoni'a nu se potu
 reinoi decatu in urmarea invoielı cu diet'a Croatiei.

Ce se atinge de serbi, spre asigurarea privile-
 giiloru (!?) si intereselorı nationali ale acestei nati-
 uni si sustiene M. S'a dreptulu de a subserne dietei
 spre pertractare conclusele Congresului nationalu
 Serbescu.

Ce se atinge de defectele ce le-a aflatu diet'a in
 Actulu de abdicere alu Imperatului Ferdinandu, suntu
 refusatı magiarii simpliciter. „Candu a abdisu M. S'a
 de Imperat'a Austriaca si de tóte regatele împreun te
 cu dens'a“ a absisu negresitu si de Ungari'a, si ab-
 dicandu si Seren. s'a Archid. Franciscu Carolu de
 dreptulu ereditariu, Imperatulu a pasitu pe Tronu in
 puterea dreptulu ce-i compete dupa nascere. —

Treb'a esilatiloru o vá luá naıte cu ocașlunca
 incoronarei.

In fine amerintia diet'a, ca pana atunci, pana-
 candu nu se voru decide definitivu tóte cele in res-
 criptu cuprinse pr'in o invoiela reciproca, neci ca se
 lasa cu dens'a in pertractari despre incoronare. —

Peste totu e tiesulu intr'unu tonu energiosu si
 resolutu. Fú ascultutu cu o portare mai moderata
 decatu ce se potę acceptá. Ici ce'ea se audięu si
 murmurari, dar mai alesu la punctulu ce-i amerintia
 ca „nu se va lasá cu ei in pertractari despre incoro-
 natione“ — risa tóta cas'a (aci a risu chiaru si cas'a
 magnatiloru.)

Dupa cetire se otari ca se-se tienea conferintie
 inchise pana candu voru afla ei cu cale, si in aceste
 conferintie se va detiermuri diu'a candu se va tienea
 siedint'a publică asupra acestui objetu de mare in-
 semnetate. — Pana acuma nu se scie ce voru face
 Unguriı, se vorbesce cumca aru voi acuma se deie
 o resolutiune la Europ'a, si se se desface diet'a de
 sine, ce inse dupa ce recunoscura odata pe Domni-
 toriulu actualu de Regele Ungariei — nu mai potu
 face, mai de crediutu e ca voru mai tienę nesce phi-
 lipice asemenea celoru asupra Adresei tienute, si
 voru dice ca remanu credinciosi Adresei cunoscute,
 in care casu apoi negresit vá urmá disolvarea dietei,
 alegeri directe pentru Consiliulu Imperialu si unu
 Provisoriu. In tóta intemplantia dilele dietei d'in
 Pest'a suntu numerate. Cu atata mai mare spe-
 rantia avemu ca decumva cuvıtele Rescriptului sunt
 sincere, cu espirarea dietei d'in Ungari'a se va des-
 chide cea d'in Ardealu, in care voru fi reprezentati
 si romani ca natiune, unde voru potea decide
 singuri asupra sortii lorı, — si asupra acelei Uniuni
 fatale, care numai pentru ca fú decretata si prochia-
 mata fara consimtirea natiunei romane, casıuna a-
 tat'a versare de sange.

Pentru natiunile nemagiare si mai cu sęma pen-
 tru romani nu póte fi rescriptulu — deocamdata —
 decatu fórte imbucuratoriu afara de punctulu ce-i chia-
 ma la Reichsrath. Luptele romanilor deca nu avura
 neci unu resultatı favoritoriu in dieta d'in partea fra-
 tiloru magiari, avuru in Vien'a, si noi nu potemu
 cautá la aceea ca Danu seu Branu ne recunocese drep-
 turile, ei le primııu cu multiemi'a dela ori-care. —
 Decumva-sı cunoscęu fratiı magari mai bine intere-
 sele, si nu erau orbitı si acumu de egoismulu si ten-
 dınt'a lorı de suprematisare-traditionala, si decumvá
 avęu numai cata prudentia si politica, nu se portau
 asia scandalosu cumu se portara cu nationalitatile si
 in specie cu romanii, — nu se luau de capu de-o-
 data si cu guvernulu si cu nationalitate; — decumva
 primęu ei svaturile cele bune si amicale ale romanilor,
 s nu refusau man'a ce li se intindea cu sinceritate,
 aru potę cautá mai cu curagiı in fatı'a rescriptului ce
 i prepadesce, ca aru scı cumca celu putııu acasa
 suntu siguri; — dar asia riscara simpatı'a locuoi-
 tóreloru nationalitati, cu neamtıulu nu potu avę spe-
 rare de o impacatiune favoritoare pentru densı, ei cu
 portarea lorı ne vręndu facura celu mai bunu servi-
 tiu inemicului lorı, arm'a ce o potęu avę in contra
 lui o prededera in man'a aceluia care se vá scı folosi
 póte de eca in contra lorı, putıı'a incredere ce li-se
 parę ca o au la nationalitate o perdura, si o liferara
 in manile lui Schmerling, care ca unu omu intieleptu
 scrutandu bine unde-i dóre, sciinduse folosi de im-
 pregıarari, le rapı d'in mana si glori'a de a face ma-
 caru iniatiiv'a intru eliberarea nationalitatiloru, pr'in
 ce-sı asigurau ei si simpatı'a Europei.

Baronul Eötvös neci piatıtu n'aru fi potutu lucrá
 mai pe man'a lui Schmerling. Elu propuse canę —
 canesce dupa multe lupte cu romanii, ca se se alęga
 unu Comitetu care se faca nou proiectu de lege in
 intrebarea nationalitatiloru; ein acea e membru alu
 comitetului, si elu senguru e acel'a care a facutu de

